

- UNDER KASTANIEN - NYKØBING
GRUNDTVIGSSKOLEN SJÆLLAND.

2000 DECEMBER 2000

**Nykøbing-Rørvig Kommune
Grundtvigsskolen**

GRUNDTVIGSSKOLEN
Grundtvigsvej 12
4500 Nykøbing Sj.
Tlf.: 59 91 02 76
Fax: 59 91 02 74
E-mail: grundtvigsskolen@nrk.dk
Hjemmeside: www.grundtvigsskolen.dk

Ekspedition og redaktion:

Fra elevrådet:	Emil Christiansen 5b, Kamma Engel 5b, Kasper Fabricius-Franck 5a, Thomas Nielsen 5a, Mathilde Sønderup 6a og Søren Pedersen 10a
Fra pædagogisk råd:	Knud Madsen (layout) Lene Lyngdrup Madsen
Fra skolebestyrelsen:	Helle Jørgensen
Fra ledelsen:	Hanne-Lise Holmberg (ansvh.)

Redaktionen bestræber sig på, at bladet bliver både informerende og underholdende og modtager gerne indlæg fra elever, klasser, forældre, medarbejdere og andre med interesse for skolen.

De fire midterste sider råder klasserne over. Har din klasse lyst til at bidrage med et indlæg - helt efter eget ønske, skal I henvende jer til redaktionen.

Sidste frist for indlæg, som afleveres eller sendes til skolens kontor:

Tirsdag den 27. februar 2001.

287. Sneen dækker mark og mose.
skoven står så mørk og brun.
blank i vest går dagens rose
bort af vintrens blå paulun.

Tavshed bor på eng og høje.
stjernen tindrer klart i luft.
hver en busk har lukt sit øje.
hver en stilk har gemt sin duft.

Alle blomsterbørn derude
sover nu så sødt og træt,
ej den hvide vuggepude
trykker deres åndedræt.

Poppelpilens hoved hælder
tankefuldt, med sne belagt;
ak, den drømmer vist — hvad gælder? —
om sin rige sommerdragt.

Chr. Winther.

NYT FRA SKOLEBESTYRELSEN

Vi nærmer os nu årets slutning og har haft vort næstsidste møde. Elevrådet har haft et forslag om svømning for elever i 4. og 5. klasse. Det synes skolebestyrelsen er et godt forslag, og ledelsen er kommet med en beregning, der viser, at det nok kan lade sig gøre. Det er rart, at Grundtvigsskolen har et elevråd, der kommer med forslag til skolebestyrelsen. Det er den måde, som kan være med til at forme den skole, eleverne gerne vil have. Det kan være vanskeligt for os forældre altid at vide, hvad eleverne helst ser gennemført.

Årets fest er nu overstået: Skolefesten. Som altid var det også i år en stor oplevelse at deltage og se det store arbejde, der bliver lagt for dagen af såvel elever som lærere. Samtidig vil jeg rette en tak til alle jer forældre, der bakker op om dette arrangement. Det er med til at fremme et godt skole- hjemssamarbejde.

Skolebestyrelsen har sammen med ledelsen været inviteret til temadrøftelse med Byrådet, som handlede om Fremtidens Skole i Nykøbing-Rørvig Kommune. Dette møde var det første af 3, hvor temaet var indholdet. Der var oplæg af lærere fra indskoling, mellemtrinnet og udskoling, hvorefter deltagerne blev delt op i tre grupper, hvor der blev drøftet ud fra de givne oplæg. En inspirerende aften med en god dialog med politikerne.

Det, der senere vil ske, er, at der den 28. februar 2001 afholdes et opfølgende møde med deltagelse af byrådsmedlemmer, chefgruppen og de to skoleledere. Indholdet og de fysiske rammer skal drøftes, således at der er størst mulig pædagogisk, administrativ og økonomisk sammenhæng. Endelig kommer det på Byrådets dagsorden den 28. marts 2001 under punktet: "Skolevæsenets fremtid".

Det bliver spændende at se, hvad politikerne i Nykøbing-Rørvig beslutter sig for, at de to folkeskoler skal udvikle sig henimod.

Skolebestyrelsen ønsker elever, ansatte og forældre en rigtig glædelig jul samt et godt og lykkebringende nytår med tak for godt samarbejde i året, der nu rinder ud!

Helle Jørgensen
formand

DET SKER PÅ GRUNDTVIGSSKOLEN

LILLE AULA Tværseruge

Julemåneden

Morgensang/fortællinger, juleaktiviteter

Lille Aula arbejdede i tværserugen i november under temaet: "Forberedelse til vinter". Der blev arbejdet i hold på tværs af klasserne i mindre grupper.

Der blev arbejdet i værksteder, og alle hold var én dag i hvert af følgende værksteder:

- * suppe med grovboller
  - * foderbrætter
  - * foderautomater og fuglemad
  - * vinterfugle og forskellige forsøg med isterning.
- Sammenholdet styrkes mellem klasserne indbyrdes, og der lægges vægt på, at eleverne lærer hinanden at kende, hjælpe og respektere hinanden.

Julemåneden begyndte for alle klasser med at pynte op den 1. december, og for Lille Aula er der morgensang og fortælling hver dag.

Som tidligere år oprettes der værksteder, som har med jul at gøre.

TVÆRSERUGER

Det var selvfølgelig ikke blot Lille Aula, der har haft tværseruge. En del klasser arbejdede med emner inden for Natur og Teknik og en del med projektopgaven. I de klasser, der for første gang for alvor prøvede denne arbejdsform - med deadline, var der en del elever, der blev forbavsede over sværhedsgraden. Selv om opgaven ofte var flot mht. layout, vil det altid være indholdet og ikke formen, der er det afgørende.

EMNE: KOST/SUNDHED

BØRN
MAD &
MÅLTIDER

Ud over de deciderede tværseruger arbejdes der i alle klasser med ét bestemt emne i en længere eller kortere periode. For 5a var oktober måned en sådan periode over hovedemnet: Kost/sundhed.

I den første uge lærte klassen om vitaminer: I hvilke madvarer de enkelte vitaminer fortrinsvis forekommer, hvilken funktion de har for kroppen, om mangelsymptomer og hvor meget det daglige behov er. Yderligere forberedtes et "TV-køkken" og en madpakkekogebog. Efter efterårsferien fortsatte mademnet med "TV-optagelser" og fotografering af lækre og vitaminrige frokostmadder.

Emnet sluttedes med, at kokebogen, som er meget flot og inspirerende med billeder og tekst, og TV-køkkenet blev vist for søskende og forældre.

Eleverne blev klar over vigtigheden af ernæringsrig kost, men der er selvfølgelig stadigvæk meget at lære.

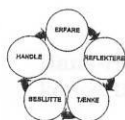
FRI SELVVALGT OPGAVE

I 10. klasse skal eleverne ikke længere lave projekt-opgave, men derimod en såkaldt obligatorisk opgave. Der skal i højere grad arbejdes selvstændigt med et emne, som eleven selv vælger, og opgaven skal have noget med ens uddannelsesplan at gøre. Opgaven skal, som projektopgaven, munde ud i et konkret produkt, som også kan være af praktisk/musisk karakter.

Der er endnu ikke udarbejdet en vejledning fra Undervisningsministeriet om, hvordan denne opgave kan løses, men klasselæreren i 10. klasse, Ellis H. Christiansen, har udarbejdet nogle gode og fyldestgørende retningslinjer.

LEDERSEMI- NAR

Lederne i Nyk.-Rørvig Kommune har for tredje år i træk været på lederseminar fra den 8. - 10. november.

Som sidste år foregik det på Sct. Helene i Tisvildeleje, hvor det i år primært gjaldt om helt at forstå at føre Den Lærende Organisation fra teori til praksis.

Den Lærende Organisation har gjort det til sit væsentligste kulturtræk at lære af erfaring. Der blev arbejdet med bl.a. roller i team, og et godt team er sammensat af mennesker med forskellige kulturtræk. Deltagerne skal lære af deres erfaringer, og derfor var udgangspunktet en figur kaldet Hjulet, som er et billede på den proces, et team hele tiden må gennemløbe for at kunne lære af sine erfaringer.

Hjulet er: erfare - reflektere - tænke - beslutte - handle.

Dacapo teatret stod for de to første dage.

Der er blevet foretaget en evaluering, som viste, at seminariet var en stor succes.

Som nævnt i sidste nummer har medarbejderne også været glade for deres kursus, og dermed er der skabt mulighed for en endnu bedre dialog.

FREMTIDENS FOLKESKOLE

De senere år har der inden for folkeskolen været mange udviklingsarbejder, som gennem længere tid har været evalueret. Den endelige evaluering vil blive færdiggjort lige efter nytår, og måske vil folkeskoleloven ud fra den samlede evaluering blive revideret på et eller flere punkter.

Borgmesteren har også i forbindelse med Fremtidens Folkeskole inviteret skolebestyrelserne og Byrådet til en overordnet drøftelse af indholdet. Der vil også blive holdt borgermøder. Sideløbende hermed holder Grundtvigsskolen temamøder i Pæd. Råd og Med-Udvalget på skolen. De diskussioner, skolen indtil nu har holdt, har været spændende og inspirerende med bl.a. mange gode pædagogiske drøftelser.

Endelig vil Byrådet sammen med chefgruppen og de to skoleledere i slutningen af februar måned drøfte, hvordan indhold og de fysiske rammer for skolevæsenet kan indrettes, således at der er størst mulig **pædagogisk, administrativ og økonomisk sammenhæng.**

KONCERTER 2000/2001

4 koncerter til fordeling blandt skolens elever.

Til skolens 8. – 10. klasse havde vi i år (16. november 2000) fået **PC-5**, men da 10. klasse var i ”brobygning” og 9b på lejrskole, blev 7. og 6. klasse inviteret med til koncerten, hvor både musikerne og eleverne gjorde koncerten til en mægtig oplevelse.

Den 31. januar 2001 er der koncert for 6. og 7. klasse. De skal i dette skoleår opleve 5 unge mennesker, der ved hjælp af deres stemmer alene kan lyde som et helt orkester. Gruppen hedder **VOCAPELLA**. (8. – 10. klasse havde fornøjelsen sidste år).

Den 5. marts 2001 er der koncert for 3. – 5. klasse. De skal til koncert med **RUMBO ROTS**, der vil tage os på musikalsk rejse, der følger slavernes fodspor fra Afrikas vestkyst til Latinamerika og Caribien.

Den 21. marts 2001 er der koncert for 0. – 2. klasse. De skal til koncert med **BANTABA**, der gennem leg, dans og musik vil føre eleverne gennem mange forskellige stammeritualer i Afrika. De vil bl.a. opføre et afrikansk eventyr.

Hans-Henrik W. Torp
koncertformidler

INDTRYK FRA KOMEDIE OG FEST.

Skolekomedie 2000- læseprøver, instruktion og øvedagene.

Læseprøverne startede den 24. oktober og varede til engang i november. Det var Kirsten Sørensen (vores klasselærer), der lavede læseprøver med os. Læseprøverne bestod i at vi simpelthen læste rollehæftet igennem igen og igen, og så på den måde lærte vi vores roller udenad. Vi blev i historietimerne og p-fagstimerne, instrueret af Knud der var PROPFULD af masser af idéer til hvordan at vi kunne gøre stykket endnu bedre. Og der var MANGE! I uge 46 var der jo tværseruge på hele skolen, og så vi havde teater-uge hvor vi (mærkeligt nok) øvede teater hele ugen! Og så har vi været i skole otte timer om onsdagen, hvoraf seks af dem var teatertimer.

Skrevet af Nicolai, Kasper og Ane-Kirstine, 6.A.

Kostumer og generalprøve.

Dorte Baun hjalp os med kostumer, vi målte og klippede i p-fags timerne mens Knud Madsen viste os, hvordan vi skulle gå og stå oppe på scenen. Generalprøven gik godt efter 1 time og ca. 15 min var vi færdige, og vi fik en sodavand da vi var færdige som belønning. På trods af alle problemerne fik vi lavet ALLE kostumerne.

Skrevet af Karina og Kathrine 6.a

Premieren og festen.

Det var sjovt at spille teater vi havde et rigtig godt publikum, Kirsten (vores klasselærer og sufflør, bedre kendt som KS) og Knud (vores instruktør til teateret også kendt som KM) sad og bakkede os op ude på side linien. Der kom selvfølgelig nogen fejl ind imellem, men ellers gik det godt. Efter teatret var der fest hvor der, som sædvanlig var øl, vand, kaffe, pølser, is og kage til rimelige priser. Den blev dog lidt sjovere, da vi for første gang måtte komme ned på diskoteket.

Skrevet af:
Søren, Mathilde

og Bjørn 6.a.

P.s. Det var godt at kærgårbandet
Kom tilbage.

HVAFFOR EN BØG?

Skriv/Ring
kvisteN@DR.DK
Tlf. 98 15 41 41
KLIK HER! 😊

3.a på Grundtvigsskolen i Nykøbing
Sjælland har læst bogen
"Lugtegrisen" om
en gris der aldrig går i bad.
Tobias fortæller
KLIK OG LYT ANMELDELSEN

På internetadressen
www.dr.dk/kvisten
kan du klikke og lytte til
boganmeldelserne.
3.a har nu fået i alt 5 bøger af Frode
fra Lørdagskvisten og
Søndagskvisten.
Du kan høre kvistudsendelserne i
radioen fra 8.05 til 9.00 lørdag og
søndag

Der er også meget andet end
boganmeldelser i "Kvisthuset"
Kik selv og lyt på nettet eller lyt til
radioen i weekenden
Venlig hilsen Bodil og Anna-Grethe

VELKOMMEN TIL

KVISTEN
· LØ · SØ · P3 ·

NYT!

I denne uge hos Kvisten:

**MORTEN
OG HOGEN**

Med Morten og Fænisk!
KLIK HEN, KIK OG LYT!

**FARFAR
HAVRE
GRYNS
NISONER
KUGLER**

Hør farfar-historien og læs
opskriften på havregrynskugler!

FRINGEN

Sidsel anmelder filmen!
KLIK HEN OG LYT!

**BØRNE
LOVEN**

Theodor på 9 år har skrevet en
barnelov, som 9-årige Nicolai
læser højt!

KLIK HEN, KIK OG LYT!

MALLE PÅ TOPPEN

Stine har læst den!
KLIK HEN OG LYT!

Listen over bøger, vi har snakket
om i Kvisten
KLIK HEN OG KIK!

Hvorfor vil jeg være lærer??????

I min praktikperiode her på skolen mødte jeg en pige, der kom og spurgte; "Hvorfor vil du være lærer Stine? Det er egentlig ikke noget jeg går og tænker dybere over til daglig, men alligevel en ret vigtig ting, at fundere lidt over i ny og næ.

Mange vil sikkert undre sig over, at der er nogen der har en drøm om at blive skolelærer!!!

De er konstant i pressens dårlige søgelys og får ofte knubs fra andre samfundsgrupper i Danmark. Dog må der alligevel være et eller andet der trækker i mig, når jeg frivilligt har valgt at tilbringe fire år på Holbæk Seminarium.

Da jeg var ganske lille og stadig i folkeskole, havde jeg en drøm om, at blive lærer. Formålet dengang var dog lidt mere banalt end mit mål er i dag. Jeg tænkte tit, at hvis jeg engang blev lærer ville jeg få lov til at bestemme hvor bordene skulle stå og jeg kunne endda få lov til at dekorere et klasseværelse! - Nåååh jo..... Så var der måske også lige det der med de lange ferier!!!

Situationen ser dog lidt anderledes ud i dag og mit koncept som kommende lærer har nok ændret sig en smule siden jeg selv gik i folkeskole.

Jeg har altid synes at det er rart at kommunikere med mennesker. Jeg er ikke bleg for en god og saglig diskussion. Desværre var der ikke lige plads til den slags på SFOén, hvor jeg arbejdede tidligere.

Derfor kom min gamle drøm op om igen - Nu skulle jeg til at være lærer.

Endnu har jeg kun prøvet det på "Praktik-basis". Men allerede nu har jeg fået en masse gode oplevelser med mig i min "rygsæk", som jeg senere kan tage med mig, når jeg skal ud i det virkelige liv.

Men det allerbedste og også det sværeste er, at der sidder en hel klasse fyldt med glade og forventningsfulde elever, som venter på, at få nogle nye udfordringer fra mig.

Dette er en kæmpe udfordring at tage op. Børn er forskellige individualister og der skal være tid til at varetage alles forventninger..... Men det er det jeg kan lide. Jeg kan lide at lære fra mig og se at der sker en udvikling i hvert barn. Ikke kun faglig udvikling, men også social udvikling.

Der er nok den vigtigste grund til at jeg har valgt at blive lærer.....

Stine Helene Larsen. (praktikant) [REDACTED]

Hvorfor blive folkeskolelærer?

Under min praktik periode på Grundtvigsskolen i Nykøbing Sj. er jeg blevet spurgt om, hvorfor jeg ønsker at være skolelærer.

For mit vedkommende skyldes det et målsigtet ønske om at arbejde i udlandet. Lige siden jeg afsluttede gymnasiet på Sorø Akademi i 1996 har jeg hvert år været ude og få inspirerende rejseoplevelser i den "store" verden. Det har været til rejse i Australien, Filippinerne, Israel, Egypten, Jordan, Thailand, New Zealand m.fl.

- så at citatet, "At leve er at rejse" som H. C. Andersen engang skrev, har på en måde givet en mening med mit liv. Dog mener jeg stadig, at det er utrolig vigtigt at få sig en uddannelse i dag. Jeg har derfor gjort mig nogle overvejelser om, hvilken uddannelse der vil passe bedst til mig og som samtidig kan kombineres med min "brændende" rejselysten.

Valget blev folkeskolelærer uddannelsen, dels fordi jeg godt kan lide at arbejde sammen med børn, og dels er det muligt at få arbejde for organisationer såsom Danida, Røde Kors m.fl., som yder bistandshjælp i U- lande. Desuden åbner uddannelsen op for en bred vifte af muligheder for yderligere studier.

Jeg håber, at denne korte redegørelse om mine begrundelser for at læse til folkeskolelærer, er tilfredsstillende. Det er dog vigtigt at huske på, at hver studerende har sine egne personlige begrundelser for valg af uddannelse og sikkert også har gjort sig nogle individuelle mål med sit liv.

Med mange venlige hilsner

Jonas Møller. [REDACTED]

Trafiksikkerhedsundersøgelse vedr. skoleveje/GR

Sidst i september måned bad Teknik og Miljø fra Nyk.-Rørvig kommune 1., 2., 5. og 6. klassernes forældre om at udfylde et spørgeskema om farlige steder på deres børns skolevej.

Der blev afleveret 77 skemaer, og på baggrund af disse besvarelser fandt man frem til følgende hovedproblemer:

Der køres for stærkt på Vesterbro, Rørvigvej, Nørregade og Isefjordsvej.

Flere forældre nævner, at bilisterne ikke overholder deres vigepligt i kryds og ikke respekterer fodgængerfelter.

Der parkeres ulovligt i cykelbanen på Rørvigvej, så cyklister må køre ud på kørebanen.

Desuden blev også krydset Grundtvigsvej/Billesvej nævnt som problematisk.

Resultatet er foreløbig blevet at man foreslår opmaling af fodgængerfelter og kantlinier samt beskæring af beplantning for et forbedret udsyn, hvor dette er påkrævet.

LYGTETID---LYGTETID---LYGTETID---LYGTE ....

Til elever (og forældre)

Det er vigtigt at blive set.

Husk derfor tændte cykellygter om morgenen, når I skal i skole.

Der er dage hvor kun halvdelen af jer har husket det – og vi vil jo gerne beholde jer alle sammen sunde og raske.

Kort fortalt - 9.b i Prag.

Med klasselærer VN og tysklærer US , og så kan der skrives :

Lasse B.

Die Studienfahrt der 9.B nach Prag

Der Bus fährt von Grundtviggsskolen Sonntag d. 12/11 um 16:15 Uhr. Die Tour bis zur Fähre war ein bisschen bedrückend, denn Søren konnte nicht seinen Pass finden. Glücklicherweise fand er ihn noch und kam mit uns. Wir aßen Frühstück um 7 Uhr in einer kleinen Cafeteria in der Nähe von Theresienstadt. Ich finde Theresienstadt ziemlich unheimlich, besonders die Stellen, wo die Gefangenen geschlafen haben.

Die Tschechische Republik ist sehr geprägt vom 2. Weltkrieg und von der russischen Besetzung (1948-1990) - (1968 war „der tschechische Frühling“.)

Wir fanden das Hotel, aber wir mussten das letzte Stück des Weges zu Fuß gehen. Es ist nämlich sehr schwierig, in Prag einen Parkplatz für einen grossen Bus zu finden. Den Rest des Tages gehen wir bummeln in der Stadt. Die Metro in Prag ist sehr leicht zu benutzen.

Am Dienstag heuerten wir ein Fremdenführerin für eine Führung in der kleinen Stadt in Prag. Wir sahen eine sehr grosse Kirche mit vielen Mosaikfenstern. Nach dem Besuch waren wir bummeln in der Stadt. Am Abend aßen wir in einem Restaurant.

Am Mittwoch sahen wir ein ehemaliges Judenviertel. Alle Jungen mussten eine Kopfbedeckung tragen. Im Judenviertel standen 6.000.000 Judennamen an die Wände geschrieben; das war ganz unheimlich. Nachher besuchten wir den Jüdischen Friedhof. Da war kein Platz mehr, weil die Juden ihre Toten und die Grabsteine nicht verlegen.

Am Donnerstag besuchten wir den Petrinpark und fuhren wir mit einer Bergbahn. Wir sahen auch ein Kloster und eine Bibliothek mit schönen Deckenmalereien.

Ich finde die Studienfahrt mit der 9.B sehr gut und ich liebe das Bummeln in Prag, weil es sehr billig ist. Zum Beispiel kostet ein Paar Hosen 750 Kč. In Dänemark kostet die gleiche 750 DKK.

Eleverne i redaktionen har ønsket, at formanden for skolebestyrelsen og skolens leder skulle beskrive deres barndoms jul, også fordi de vidste, at der givetvis ville være forskel, da den ene kom fra vores by og den anden fra Jylland endda rigtig fra landet – en jysk bondepigell!

MIN BARNDOMS JUL

AF HELLE JØRGENSEN

Jeg er født og opvokset i Nykøbing, som barn af en blomsterdekoratør og en blomsterbinder. Min farfar og farmor havde "Abrikona" på Algade og et gartneri, der lå, hvor nu Kirkebakken ligger. Min fars barndomshjem er der, hvor der nu er Menighedshus.

Hos min farmor var der en husbestyrerinde, der hed "Sejo". Hun lavede alt, hvad der skulle til for, at det blev en rigtig jul. Der blev kogt klejner, bagt alle slags småkager, kogt sylte og lavet medister, så der manglede aldrig noget på julebordet.

Min farbror og tante, samt deres 2 børn, kom altid til Nykøbing de sidste dage inden jul, for der var meget travlt i forretningen. Der skulle tages imod telefonordrer og ringes til blomsterforretninger over hele landet. Den, der skulle ringe ud af huset, sad hjemme hos "Sejo", mens den, der tog imod, sad i forretningen. Dengang var det meget mere brugt at sende blomster til jul, end det er i dag.

Lillejuleaften fik vi altid risengrød, så der var til risalamande og æbleskiver. Maden blev bragt ned i forretningen, hvor vi alle - store som små -, var med. Vi børn var med til at sætte tråd på blomster, forme ler og sætte lys i dekorationer. Vi kunne også "bruges" til at bringe blomster ud i byen.

Juleaftensdag begyndte vi igen kl. 6.00 om morgenen, og vi var sjældent færdige før klokken var 17.30. Min mor sang i kirken, så hun gik i kirke og kom så tilbage til forretningen. Når vi endelig kom hjem og skulle spise, endte det med, at vi sad og sov rundt om juletræet. Derfor var det først rigtig juleaften 1. juledag. Det var den eneste dag, forretningen havde lukket foruden påskedag, så det var noget, der blev nydt. De sidste mange dage inden jul, var det ikke megen søvn, vi fik, men en dejlig og fredfyldt juledag vil altid stå i min erindring, som toppen af min barndoms jul.

Af Hanne-Lise Holmberg

Jeg er født i et landsbysamfund på en gård i Himmerland som eneste og yngste pige i en søskendeflok af kun drenge. Min far arbejdede en del i København, og min mor måtte da holde hus for børn, piger og karle, hvilket hun gjorde med stor myndighed og autoritet. Hun var også et selvstændigt og beslutsomt menneske. Egenskaber, der i alle tilfælde var nødvendige med det antal børn og voksne, der hele tiden var at holde styr på.

Julemåneden ser jeg tilbage på som en måned med endnu flere mennesker, end vi normalt var, og det var en måned præget af travlhed, pligter og traditioner. Selvforsyning gjaldt alle årets dage, og absolut ikke mindre i julemåneden: Der blev bagt alle slags småkager, der blev lagt i dåser. Disse kagedåser blev klistret til, således at vi børn ikke lige kom til at snuppe én, og selvfølgelig blev der kogt klejner. Nogle mennesker i dette landsbysamfund lagde mærke til, hvor mange slags hjemmebagte små-, skære- og lagkager, der var. En dygtig husmor eller: "Om en mand var blevet godt gift", måltet bl.a. ved, hvor mange og hvilke kager der var på bordet til en god kop sort kaffe. Dette var min mor nu totalt ligeglad med.

Den dag i december, som jeg absolut holdt mindst af, var den dag, hvor "grisen" skulle ordnes. Den var blevet slagtet dagen i forvejen, og dengang var der i hvert fald ikke på landet et supermarked, hvor der blev købt dét til husholdningen, man havde behov for. Husholdningerne var overalt selvforsynende, men der var også brug for mange hænder, og disse fandtes på gårdene, og lyt kære elever: Der blev ikke spurgt, om man ville hjælpe. Et sådant spørgsmål var utænkeligt. Der var helt kendte værdier, normer og grænser. Vi børn vidste, hvad vi havde at holde os til og skulle, og det var en hjælp. Kogekonen hjalp også til den dag, hvor grisen skulle ordnes. "Den hang i to store halvdele", og intet gik til spil: Der blev lavet rullepølse, blodpølse, sylte, medisterpølse, mel- og kødboller og meget andet, og den dag, hvor grisen blev ordnet, fik vi ben, som ellers ville fylde meget i fryseren. Efter denne omgang, hvor klokken var blevet mange, skulle der skrubbes og skures, og alle karklude, viskestykker og gulvklude skulle koges. Der var ingen, der var i tvivl om, at der var gjort rent, og alle tegnede mere eller mindre om af træthed. Nogle af de medarbejdere, vi havde på gården i årenes løb, var ud af en meget stor søskendeflok 15 - 20 (Jo: I læste rigtigt). Derfor holdt disse ofte også jul hos min familie, hvorfor vi blev en ordentlig flok, da den nærmeste familie også holdt jul "på gården". Min faster var lidt en kunstnerstype. Hun var konservatorieuddannet, et musisk menneske - også med store evner inden for julens grønne pynt, hvorfor hun stod for adventskranser og dekorationer.

Der blev ikke pyntet op, før vi børn var kommet i seng den 23. om aftenen, og jeg synes stadigvæk, at jeg kan høre trin rundt omkring i huset. Først da kom juletræet, fældet i vores plantage eller have, ind i storstuen. Også det blev pyntet om natten, og hver ting, også pynten på juletræet, havde sin bestemte plads.

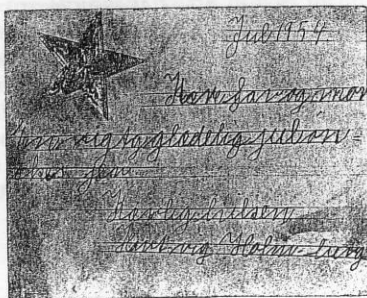
For at undgå, at vi børn kom for tidligt op den 24., kom min mor med "Knold og Tot" og nogle godter, et lidt specielt morgenmåltid, som dog var at ønske frem for den havregrød, mælk og levertran, vi ellers fik. For en sikkerheds skyld fik vi hvert år at vide, hvornår vi måtte stå op.

Kl. 13.00 fik vi alle risengrød med mandel i. Dette skyldtes, at det ville være for tung mad at spise sammen med julemiddagen. Risalamande hørte jeg først om mange år senere. Om eftermiddagen var børneflokkene og min far til julegudstjeneste i vores lille landsbykirke. Da vi kom hjem, duftede der af hjemmelavet rødkål, flæskesteg og kartofler. De piger, der hjalp i huset, var utrolig dygtige, og flere af dem knyttede jeg mig stærkt til. Vi børn vidste, at vi skulle rette os efter dem og have en dyb respekt for dem.

Når maden var spist og alt vasket op, gik bedstefar op og tændte lysene på juletræet, hvorefter dørene blev åbnet. Hvert år syntes vi, at træet aldrig havde været så flot! Min faster spillede mange salmer, mens vi gik rundt om træet og sang, hvorefter bedstefar læste juleevangeliet, som altid, med sin lange pibe i munden. Derefter blev de relativt få gaver givet - én for én, alle skulle se, hvad man havde fået. Julekortene blev læst højt, men efterhånden, som julekortene steg i antal, ophørte denne skik.

Retfærdigvis må jeg sige, at jeg aldrig har brudt mig så meget om december måned. Meget tidligt syntes jeg, at det var en fortravlet og trættende tid, og al det "klipper", pyntning, bagning m.v. har jeg aldrig brudt mig om.

***I mine tanker var der dog altid hvid jul,
og med Jeppe Aakjærs ord:
"Sneflokke kóm vrimlende"!***

Skrevet af:
Min godt 1 år ældre
bror, Hartvig, som
6 årig.

JULEKONKURRENCEN

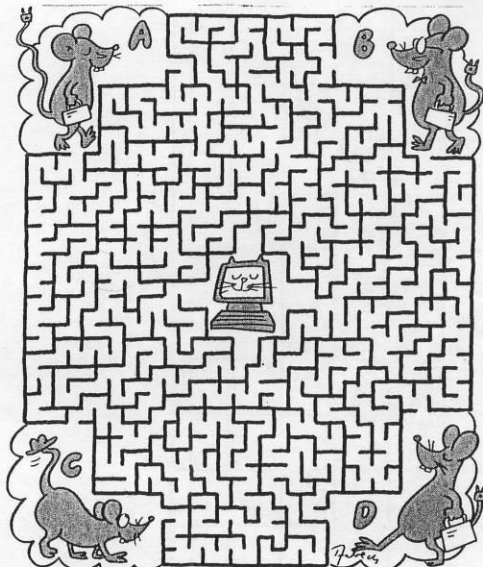
Med 3 julegaver som præmier. Aflever
din løsning senest tirsdag 19/12.

For 0. - 2. Klasse

Hvad får drengen i julegave?

Navn: _____

Klasse: _____

Her er 4 mus, der alle skal på arbejde. Kun 1 af dem skal ind
og arbejde med computeren. Er det A, B, C eller D ?

For 3.-5.kl.

Tegn vejen for den
mus, der skal på net-
tet.

Navn: _____

Klasse: _____

KONKURENCEN for de ældste elever.

Navn: _____

Klasse: _____

PAJ 1032 900	↓	STJELE		↓	S		1		↓				
SNAPS										2			
VREDE													
			STIKKER IHJEL BIORD		3								
ROVDYR								ENLIG SLUT- TER					
			KRYB- DYR		4							BINDE- ORD	
			METAL FRISE- REK							DANSK Ø FJEN- DER			
										BORD- TÆPPE			HÆS
											5		SYEDE
AN- MODER	6				SKOLE- BØRN					TIL- BAGE LEVN			
SKRUB- BE			HJUL- DELE										5
						KLAPPE							
			KLIRRE										7
KVA- DRAT				8									

Til orientering !

Julen og nytåret nærmer sig.

Den sidste skoledag på Grundtvigsskolen i dette år er onsdag den 20.12.2000, hvor der julehygges i klasserne.

Klasserne mødes omkring juletræet i pigesalen efter nedenstående plan:

Kl. 08.00 – 08.30	:	0. – 2. klasse
Kl. 08.35 – 09.05	:	3. – 5. klasse
Kl. 09.10 - ?	:	6. – 10. klasse

God juleferie og på gensyn mandag den 8. januar 2001.

JANUAR			FEBRUAR			MARTS		
M 1	Juleferie fortsat		T 1	Uddannelsesaft. (NO)		T 1		
T 2			F 2			F 2		
T 3			L 3			L 3		
T 4			S 4			S 4		
F 5			M 5	Terminsprøver		M 5		¹⁰
L 6			T 6	↓		T 6	Pæd. råds møde	
S 7			O 7	Teater 3. - 5. Klasse		O 7		
M 8		²	T 8			T 8		
T 9			F 9	Fest, 0A		F 9	Teater 8. - 10. Klasse	
O 10			L 10	Vinterferie		L 10		
T 11			S 11			S 11		
F 12			M 12			M 12		¹¹
L 13			T 13			T 13		
S 14			O 14			O 14		
M 15		³	T 15			T 15		
T 16			F 16			F 16		
O 17			L 17			L 17		
T 18	Teater 6. - 7. klasse		S 18			S 18		
F 19			M 19	Skolebestyr. møde ⁸		M 19	Skolebestyr. møde ¹²	
L 20			T 20			T 20		
S 21			O 21			O 21		
M 22	Skolebestyr. møde ⁴		T 22			T 22		
T 23			F 23			F 23	Pæd. weekend	
O 24			L 24			L 24	↓	
T 25			S 25			S 25		
F 26			M 26	Teater 8. - 10. Klasse		M 26		¹³
L 27			T 27			T 27		
S 28	Vinterfest, 6A		O 28			O 28		
M 29		⁵				T 29		
T 30						F 30		
O 31						L 31		